

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 104ον | Ἰούνιος 2014 | 4280

ΝΑ ΣΚΗΝΩΣΕΙ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΨΥΧΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΑ τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας. Τρία μεγάλα γεγονότα ξεχωρίζουν σ' αὐτήν, ὅπως μᾶς τὰ παρουσίασε ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς στὸ β' κεφάλαιο τῶν Πράξεων. Τὸ πρῶτο μεγάλο γεγονός εἶναι ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς συναθροισμένους Ἀποστόλους. Τὸ δεύτερο εἶναι ὁ ἐμπνευσμένος λόγος τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ τῶν λοιπῶν μαθητῶν. Καὶ τὸ τρίτο εἶναι ἡ συγκίνηση καὶ μεταστροφή τριῶν χιλιάδων περίπου ψυχῶν. Τὰ τρία αὐτὰ μεγάλα γεγονότα συνθέτουν τὸ βαθὺ νόημα τῆς ἑορτῆς καὶ καταλήγουν στὴν ἴδρυση τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.

Πράγματι ἡ σχέση ἀνάμεσα στὰ τρία αὐτὰ περιστατικά εἶναι φανερή. Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ πρῶτο αὐτὸ γεγονός τῆς Πεντηκοστῆς, εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ γεμίσει μὲ θάρρος καὶ σοφία τὸν ἀπόστολο Πέτρο καὶ τοὺς λοιποὺς μαθητές. Οἱ ἀγράμματοι μεμιάς γίνονται σοφοί, οἱ ἄσχημοι ψαράδες τῆς Γαλιλαίας πνευματέμφοροι θεολόγοι, οἱ δειλοὶ ὁμολογητὲς τῆς πίστεως. Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πυρπολεῖ τὴν ψυχὴ τῶν μαθητῶν καὶ γίνεται ἡ αἰτία, ποὺ τοὺς παρακινεῖ στὸ δεύτερο γεγονός τῆς ἑορτῆς, δηλαδὴ στὸ κήρυγμα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ ὁμιλία τοὺς ἔχει ὡς τελικὸ ἀποτέλεσμα τὴν ψυχικὴ μεταστροφή ὄλων ἐκείνων, ποὺ ζητοῦν καὶ δέχονται μὲ κατάνυξη τὸ βάπτισμα.

Αὐτὴ ἡ χρυσὴ γραμμὴ διέπει ὁλόκληρη τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ τὴν ἴδρυσή της μέχρι σήμερα. Τὸ ἴδιο Ἅγιο Πνεῦμα ποὺ φώτισε τότε τοὺς Ἀποστόλους, ἐνέπνευσε στὸ πέρασμα τῶν αἰῶνων καὶ ἀνέδειξε τοὺς μεγάλους κήρυκες τῶν θείων ἀληθειῶν. Αὐτὸ δημιούργησε τοὺς Χρυσόστομους, τοὺς Βασίλειους, τοὺς Γρηγόριους, τοὺς Ἀθανάσιους, τοὺς Μεθόδιους καὶ τοὺς Κύριλλους, ὅλη ἐκείνη τὴν μεγάλη χορεία τῶν κηρύκων τῆς πίστεως. Αὐτὸ πυρπόλησε τὴς καρδιές τους καὶ τὴ γλῶσσα τους γιὰ νὰ σκορπίσει τὴ φλόγα καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καὶ ὁ λόγος τῶν πνευματοκίνητων αὐτῶν ἱεραποστόλων, εἴτε ἔπνεε σὰν βίαιος ἄνεμος γιὰ νὰ ξεριζώσει πάθη εἴτε σὰν φλόγα πυρὸς γιὰ νὰ κατακάψει τὰ ἀγκάθια καὶ τὰ ζιζάνια τῆς ἀμαρτίας εἴτε σὰν αὔρα λεπτὴ γιὰ νὰ ἀναρριπίσει νυσταγμένες ψυχές, ἦταν ἔμπνευση καὶ φωτισμὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἀποτελέσματά του ἦταν θαυμαστά. Κή-

ρυτταν αὐτοὶ καὶ ὁ λόγος τοὺς ἀφύπνιζε συνειδήσεις, δημιουργοῦσε βαθιὲς συγκινήσεις καὶ καταλύσεις καὶ ὀδηγοῦσε στὴ μετάνοια. Πόσοι ἄνθρωποι ὀδηγήθηκαν ἀπὸ τέτοιους ἐμπνευσμένους κήρυκες στὸ λουτρὸ τῆς μετάνοιας!

Ἀλλὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δὲν κατῆλθε μόνο πρὸς εἴκοσι αἰῶνων στὸ ὑπερῶο ἐκεῖνο τῆς Ἱερουσαλήμ. Εἶναι ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ποὺ ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερα νὰ παραμένει στὴν Ἐκκλησία, νὰ τὴν ἐμψυχώνει, νὰ τὴν συγκροτεῖ καὶ νὰ τὴν ποδηγετεῖ σὲ κάθε βῆμα. Αὐτὸ πάντοτε σκηνώνει στὴς ψυχές τῶν ἀναγεννημένων κηρύκων καὶ κατευθύνει τὴ σκέψη τους καὶ κινεῖ τὴ γλῶσσα τους.

Τέτοια δεκτικὰ δοχεῖα πλήρη Πνεύματος Ἁγίου εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ νὰ γίνουν ὅλοι οἱ πιστοὶ καὶ μάλιστα ὅσοι ἔχουν κληθεῖ στὸ ἱερὸ ἔργο τῆς ἐξαγγελίας τοῦ θείου λόγου. Ἔτσι θὰ ἀντηχήσει καὶ πάλι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μὲ

δύναμη γιὰ νὰ ὀδηγήσει τὴς διψασμένες ψυχές στὴ καρὰ τῆς λύτρωσης. Διότι δυστυχῶς καὶ σήμερα ἓνα πλῆθος ἀνθρώπων, σύγχρονοι «**Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμίται**» ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ ζοῦν βυθισμένοι σὲ παχυλὴ ἄγνοια. Ὅλη αὐτὴ ἡ πονεμένη στρατιὰ τῶν ἀνθρώπων, ὑψώνει τὰ ἀγωνιώδη βλέμματά της στὸ σημερινὸ ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ περιμένει μορφές ἀποστολικές, πυρπολημένες ἀπὸ τὴ φωτιὰ τῆς Πεντηκοστῆς, νὰ βγοῦν καὶ νὰ κηρύξουν μὲ φλογισμένη καρδιὰ καὶ πύρινο στόμα. Καὶ νὰ κηρύξουν «**ἐνὶ ἐκάστῳ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ**», νὰ μιλήσουν δηλαδὴ στὴ γλῶσσα τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ μεταφέρουν τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ στὰ μεγάλα σύγχρονα προβλήματα. Νὰ προσφέρουν τὸ καθαρὸ χρυσάφι τοῦ θείου λόγου σὲ τρέχον νόμισμα. Ἔτσι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος θὰ ἀκούσει εὐχάριστα καὶ θὰ κάνει κτῆμα του «τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ», τὴ σωτηρία καὶ τὴ λύτρωση ποὺ τόσο ποθεῖ.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερα νὰ παραμένει στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ τὴν ἐμψυχώνει. Αὐτὸ πάντοτε σκηνώνει στὴς ψυχές τῶν ἀναγεννημένων κηρύκων καὶ κινεῖ τὴ γλῶσσα τους.

«Μικρά ἐν πετεινοῖς μέλισσα»

(Σοφ. Σειράχ 1α' 3)

Ποῖός θὰ πρόσεχε ποτὲ τὴ μέλισσα; Φαίνεται τόσο ἀσήμαντη μέσα στοῦ κόσμου τῶν φτερῶν! Μέσα στὶς χιλιάδες ποικιλίες τῶν ἐντόμων καὶ τῶν πτηνῶν εἶναι σχεδὸν ἓνα τίποτα. «**Μικρά ἐν πετεινοῖς μέλισσα**», λέει ἀπλὰ ὁ σοφὸς Σειράχ (1α' 3).

Μπῆτε σ' ἓναν κῆπο τώρα τὴν ἀνοιξή. Περπατῆστε σ' ἓνα λειβάδι τὸ καλοκαίρι. Ἄν ὑπάρχουν ἔντομα, ποὺ θὰ τραβήξουν τὴν προσοχή σας, αὐτὰ θὰ εἶναι οἱ πεταλούδες. Πολύχρωμες, πετοῦν ράθυμα, χαριτωμένα, ἔτσι ποὺ φαίνονται σὰν νὰ ἐπιδιώκουν νὰ προσελκύσουν τὸ βλέμμα. Ἐνῶ οἱ μέλισσες; Ἐρχονται καὶ φεύγουν βιαστικά. Οὔτε κἂν προφθαίνει κανεὶς νὰ τὶς κοιτάξει. Μικρά, ἄσχημα, ἴσως, ἀσήμαντα ἔντομα.

Μικρά; Ἀσήμαντα; Καὶ ὅμως... «**Μικρά ἐν πετεινοῖς μέλισσα**». Ἀλλά: «**ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς**», λέει ἡ Σοφία.

Καρπὸς αὐτοῦ τοῦ μικροῦ ἐντόμου, ποὺ «δὲν μᾶς γεμίζει τὸ μάτι» εἶναι τὸ μέλι. Γλυκύτερος καρπός, ἀρχὴ καὶ βάση γλυκισμάτων, φτιαγμένος ἀπὸ τὴν καρδιὰ τῶν ἀνθέων. Ἐνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα καὶ εὐγενικότερα προϊόντα τῆς Δημιουργίας. Αὐτὸ τὸ ἐλκυστικότερο μὲ τὸ λεπτὸ ἄρωμα μέλι μᾶς τὸ δίνει πρόσχαρο, δουλεύοντας ἀκαταπόνητα, ἡ μικρὴ, ἡ ἀσήμαντη μέλισσα. Ποιὸς θὰ πρόσεχε ποτὲ μιὰ μέλισσα; Δὲν διαθέτει προσόντα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ κολακεύουν τὸ μάτι, ποὺ προσελκύουν τὸ βλέμμα...

* * *

«**Μικρά ἐν πετεινοῖς μέλισσα...**» Πόσες φορὲς ἀντικρίζοντας τὸν α ἢ β ἄνθρωπο μέσα στὴν καθημερινὴ ζωὴ δὲν περνᾶμε σηκώνοντας ἀδιάφορα τοὺς ὤμους! Γιατὶ αὐτὸς ὁ α ἢ β εἶναι «**μικρὸς ἐν ἀνθρώποις**». Εἶναι ἀσήμαντος, φτωχός, ἄσχημος, ἄσημος. Περνάει ἀπαρατήρητος, γιατί δὲν ἔχει τίποτα ποὺ νὰ αἰχμαλωτίζει τὴν προσοχή μας. Ἴσως ἴσως περνᾶει ὄχι ἀπλῶς ἀπαρατήρητος, ἀλλὰ προκαλεῖ καὶ τὴν περιφρόνηση ἢ τὴν δυσφορία μας.

Συμβαίνει συχνὰ δίπλα σ' αὐτὸν τὸν ἀσήμαντο ἄνθρωπο νὰ εἶναι κάποιοι σπουδαῖοι, κάποιοι ἀξιοπρόσεκτοι. (Στὸν ἴδιο κῆπο δὲν πετοῦν οἱ ὄμορφες πεταλούδες καὶ οἱ μικρὲς μέλισσες;) Μᾶς σταματοῦν τὰ ὄμορφα καλοπεριποιημένα ροῦχα του. Ἡ κομψότητά του, ἡ λάμψη του, τὸ στυλ τοῦ ντυσίματός του. Μᾶς μαγεύει ἡ ὠραιότητα τοῦ προσώπου του, οἱ χαριτωμένοι καὶ ἄβροϊ τρόποι του, ὁ ἀέρας τοῦ βαδίσματος, τὸ χαμόγελό του. Μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν τύπο, ποὺ μᾶς κάνει νὰ στεκόμαστε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἀπὸ θαυμασμό, ὁ ἄλλος, ὁ «**μικρὸς καὶ ἀσήμαντος ἐν ἀνθρώποις**», μᾶς φαίνεται ἀκόμη πιὸ μικρός. Μᾶς φαίνεται ὄχι πιά σὰν κάποιος, ἀλλὰ σὰν κάτι, μὲ τὸ ὅποιο δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ἀσχοληθεῖ κανεὶς.

Σ' αὐτὴ μας τὴν κατάσταση, σ' αὐτὴ τὴν στάση, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς λέει ξεκάθαρα: Κάνε-

τε λάθος, διότι ἐμπιστευόσαστε μόνο στὰ μάτια σας. Κρίνετε μὲ βάση αὐτὸ ποὺ βλέπετε. Νὰ τὸ σφάλμα σας! Γι' αὐτὸ, λέει ὁ Θεός, μὴ βιαστεῖτε νὰ ἐνθουσιαστεῖτε μὲ κάποιον ποὺ παρουσιάζει ὄμορφα καὶ κάνει ἐντυπωσιακὴ ἐμφάνιση. Καὶ μὴν σπεύσετε νὰ ἐκδηλώσετε τὴν δυσφορία σας γιὰ τὸν ἄλλο, ποὺ φαίνεται μικρὸς καὶ ἀσήμαντος (Σοφία Σειράχ 1α' 2).

* * *

«**Μικρά... μέλισσα**». Μικρὸς καὶ ἀσήμαντος σοῦ φάνηκε, ὁ ἄνθρωπος ποὺ συνάντησες χθές. Ἔτσι σοῦ τὸν παρουσίασαν τὰ μάτια σου. Ὅμως ποιὸς ξέρει, ἂν αὐτὸς δὲν εἶναι ἓνας ἄνθρωπος ποὺ ὑποφέρει γεμάτος ὑπομονή! Καὶ ἔτσι δίνει στὸ σπῆτι του, στὴ γειτονιά του, στὸν κόσμον τὸ μέλι τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς καρτερίας, τῆς ἐλπίδας καὶ τῆς παρηγορίας! Ἐνῶ τὴν ἴδια ὥρα ἄλλοι φανταχτεροὶ κύριοι χύνουν παντοῦ ὅπου σταθοῦν τὸ φαρμάκι τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ τῆς γκρίνιας.

Νόμισες ὅτι δὲν εἶναι τίποτε ὁ α ἢ ὁ β, ποὺ εἶδες σήμερα τὸ πρῶν πηγαίνοντας στὴ δουλειά σου. Τὸ παρουσιαστικὸ τους ἦταν τόσο φτωχό! Ἄραγε ὅμως γνωρίζεις τί γίνεται παραπέρα; Ξέρεις ἂν ὁ α ἢ ὁ β εἶναι ἄνθρωποι τίμιοι, ἂν εἶναι ἓνας πατέρας, ποὺ ἀποτελεῖ καύχημα γιὰ τὴν οἰκογένειά του, μιὰ μπτέρα ἥρωική, ἓνας ἀδελφὸς ποὺ κρατᾶει τὸ βάρος μιᾶς ὀλόκληρης οἰκογένειας;

Καθὼς ἦσουν προχθὲς στὸ λεωφορεῖο, χωρὶς νὰ τὸ θέλεις, ἔριξες ἓνα βλέμμα στὸν ἄνθρωπο ποὺ καθόταν κοντά σου. Ἀδύνατος, μικροκαμωμένος, ἀσθενικός, ἀρκετὰ δειλὸς καὶ ἀδέξιος. «Ἀνθρωπάκι», ψιθύρισες μέσα σου. Ἔτσι σὲ πληροφόρουσαν τὰ μάτια σου. Αὐτὸ τὸ ἀνθρωπάκι, ποὺ δὲν τὸ λογαριάζεις, μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ μέλισσα. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἓνας παράγων καλοσύνης στὸ περιβάλλον του, μιὰ ψυχὴ ποὺ σκορπίζει τὸ ἄρωμα τοῦ καλοῦ Θεοῦ στοὺς κύκλους τῶν γνωστών της.

Σήμερα, αὔριο, ὅταν θὰ ἀνταμώσεις αὐτοὺς τοὺς ἀναρίθμητους ἀνθρώπους, ποὺ θὰ σοῦ φανοῦν μικροὶ καὶ ἀνάξιοι λόγου, μὴ στρέψεις ἄλλοῦ περιφρονητικὰ τὸ κεφάλι. Θυμήσου τὸ σοφὸ καὶ αἰώνιο λόγον: «**Μικρά ἐν πετεινοῖς μέλισσα**» καὶ ὅμως «**ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς**». Θυμήσου καὶ προσευχήσου:

* * *

Κύριε, μὴν ἐπιτρέψεις στὰ μάτια μου νὰ με ξεγελάσουν καὶ νὰ με κάνουν νὰ θεωρῶ μικρὸ καὶ ἀσήμαντο ἔστω κι ἓναν ἄνθρωπο.

Κύριε, κάνε με νὰ σέβομαι καὶ νὰ ἀγαπῶ βαθιὰ τοὺς ταπεινοὺς καὶ καταφρονεμένους.

Κύριε, ἀξίωσε τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἄσημους ἀνθρώπους νὰ εἶναι οἱ μέλισσες τῆς κοινωνίας μας. Νὰ τοὺς γλυκαίνεις μὲ τὴν ἐλπίδα, τὴν ὑπομονή, τὴν ἀγάπη, τὴν τιμιότητα. Ἀμήν.

Ένας ἀπὸ τοὺς σοφοὺς ἐκκλησιαστικοὺς συγγραφεῖς τοῦ τέταρτου αἰῶνα, ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος ὁ Μεδιολάνων, γράφει πὼς στὴν προχριστιανικὴ ἐποχὴ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ περιεχόταν στὴν ἱστορία καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ σὰν μύρο σφραγισμένο σὲ δοχεῖο. Μὲ τὴν ἐνανθρώπησιν τὸ δοχεῖο ἄνοιξε καὶ τὸ μύρο σκορπίστηκε παντοῦ. Σκορπίστηκε γιὰ νὰ φέρει εὐωδία, ἐλπίδα, χάρη, δύναμιν.

* * *

Ἰησοῦ μου, Χριστέ μου, τὸ ὄνομά σου, καθὼς τὸ κυκλοφορῶ στὴ σκέψη καὶ στὸ στόμα, δημιουργεῖ μιὰ οἰκειότητα ἀνάμεσα σὲ σένα, τὸν Θεό μου, καὶ σὲ μένα, τὸ πλάσμα σου. Ζῶ τὴν ἐμπειρία τοῦ Ἀποστόλου σου καὶ τὴν ἐπαναλαμβάνω. Δὲν εἶμαι πιὰ «**ξένος καὶ πάροικος**» στὴ βασιλεία σου. Εἶμαι «**συμπολίτης τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖός σου**» (Εφεσ. β´ 19). Δὲν εἶσαι γιὰ τὴν ψυχὴ μου ὁ μακρινὸς καὶ ἀπρόσιτος καὶ κρυμμένος στὸ ζόφο καὶ τὸ γνόθο Θεός, ὅπως ἤσουνα γιὰ τὸν ὁποιονδήποτε Ἰσραηλίτην. Εἶσαι ὁ Ἰησοῦς, ὁ Θε-άνθρωπος, ποὺ ἤλθες στὴ γῆ μας, ποὺ συναναστράφηκες μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ μπῆκες στὰ σπίτια τους, ποὺ ἔφαγες μαζί τους, ποὺ θεράπευσες τοὺς ἀρρώστους τους, ποὺ συγχώρεσες τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ποὺ τοὺς μίλησες καὶ σοῦ μίλησαν, ποὺ δίδαξες στὸ βουνὸ καὶ στὸ ἀκρογιάλι, ποὺ κάθισες στὸ πουλάρη, ποὺ ἀνέβηκες στὸν σταυρό, ποὺ μπῆκες στὸ μνήμα, ποὺ ἀναστήθηκες ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Ζῶ ὅλη αὐτὴ τὴν ὑπέροχην ἱστορία. Καὶ σὲ αἰσθάνομαι κοντά μου, πολὺ κοντά μου. τόσο κοντά, ὅσο σ´ ἐνίωσε ὁ τυφλὸς Βαρτίμαιος, ὁ παράλυτος τῆς Βηθεσδά, ἡ Χαναναία, ὁ Ληστής, ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης, ὁ Ἰωάννης, κι ὅλες ἐκεῖνες οἱ μακαριστὲς μορφές, ποὺ ἀξιώθηκαν νὰ σὲ συναντήσουν στοὺς δρόμους τῆς Παλαιστίνης καὶ νάρθουν σὲ κάποια σχέση μαζί σου. Σὲ βλέπω μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου, σ´ ἀκούω μὲ τὰ ἐσωτερικὰ αἰσθητήρια, ἀπολαμβάνω τὴ συντροφιά σου καὶ τὴν ἀγάπην σου, σοῦ μιλάω «**ὡς εἴ τις λαλήσει πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον**» (Εξῆδ. λγ´ 11).

Ἰησοῦ μου... Χριστέ μου...

Τὸ ὄνομά σου εἶναι γλυκὸ στὸ στόμα μου. «**Καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν τῷ λάρυγγί μου**» (Ἄσμα β´ 3).

Υπάρχουν κι ἄλλα ὀνόματα ποὺ μοῦ εἶναι ἀγαπητά. Τὸ ὄνομα τῆς «μάνας» ἀπὸ μικρὸ παιδί τὸ πρόφερα. Ἦταν γιὰ μένα ἡ ἐνσάρκωση τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ «πατέρα». Γι´ αὐτὸ καὶ ὅταν τὰ πρόφερα κι ὅταν ἀκόμα τὰ προφέρω, νιώθω νὰ ἀνεβαίνει ἀπὸ τὸ βάθος μου ἄλλοτε ἐλαφρότερο καὶ ἄλλοτε ἰσχυρότερο ἓνα κύμα συγκίνησης. Ἀγαπημένα ὀνόματα

ἀγαπημένων προσώπων, ποὺ στάθηκαν στὸ πλάι μου μὲ τὴν εἰλικρίνεια, μὲ τὴν ἀπλότητα, μὲ τὴν ἀγάπην, μὲ τὴ διάθεσιν τῆς θυσίας!

Μοῦ εἶναι, ἀκόμα, ἀγαπητὰ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν φίλων. Τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποὺ τὴν καρδιά τους, ζεστή, φλογερή, τὴν ἐνίωσα νὰ χτυπάει κοντά μου καὶ νὰ συγχρονίζεται μὲ τοὺς χτύπους τῆς δικῆς μου καρδιᾶς. Τῶν φίλων ποὺ μοιράστηκαν τὴν εὐτυχία μου καὶ δάκρυσαν στὸν πόνο μου.

Ὅμως, Χριστέ μου, κανένα ἀπὸ τὰ ὀνόματα αὐτὰ δὲν μοῦ εἶναι τόσο γλυκὸ, ὅσο τὸ ὄνομα τὸ δικό σου. Γιατὶ κανένα ἀπὸ τὰ πρόσωπα τὰ ἀγαπημένα δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ πλάι σου καὶ νὰ ἀναμετρηθεῖ μαζί σου σὲ προσφορὰ καὶ σὲ θυσία ἀγάπης.

Τὸ ὄνομά σου δὲν εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ φίλου ἢ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τοῦ πατέρα. Εἶσαι μαζί ὅλα αὐτά. Εἶσαι γιὰ τὴν ὑπαρξή μου καὶ φίλος καὶ ἀδελφός καὶ πατέρας. Μά, ταυτόχρονα, εἶσαι κάτι παραπάνω. Εἶσαι ὁ Λυτρωτὴς μου. Εἶσαι ἡ ἐνσάρκωση τῆς θείας ἀγάπης. Εἶσαι ἡ σταυρωμένη ἀγάπην. «**Ἠγάπησας ἡμᾶς καὶ παρέδωκας ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ**» (Εφεσ. ε´ 2). Βρίστηκες, ραπίστηκες, σταυρώθηκες, μάτωσες, παρέδωσες τὸ πνεῦμα γιὰ μένα καὶ γιὰ τὰ ἀδέλφια μου τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν μιλάω γιὰ Σένα, ὅταν σκέπτομαι ἢ ἀναφέρω τὸ ὄνομά Σου, ἔρχεται στὸ μυαλό μου ὀλόκληρη αὐτὴ ἡ προσφορὰ κι αἰσθάνομαι νὰ με λούζει τὸ ἀπαλὸ κύμα τῆς ἀγάπης σου. Θέλω νὰ φωνάξω μ´ ὅλη μου τὴ δύναμιν: Χριστέ μου, Ἰησοῦ μου, σ´ εὐχαριστῶ.

Ἰησοῦ μου, Λυτρωτὴ μου, στὸ ὄνομά σου βρίσκω καὶ καταφύγιο. Τὸ ἔχω σὰν ἓνα παντοδύναμο ὄνομα, ποὺ τὸ εὐλαβοῦνται οἱ φυσικὲς δυνάμεις καὶ τὸ τρέμουν οἱ δαίμονες.

Τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς σου, ὁ ἀπόστολος Παῦλος, μὲ τὴ θεόπνευστη γραφίδα του μᾶς ἔχει πληροφορήσει ὅτι ὁ Πατέρας μας ὁ Οὐράνιος σοῦ χάρισε «**τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνου κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων**» (Φιλιπ. β´ 9,10). Δὲν ὑπάρχει τίποτα μέσα σ´ ὀλόκληρη τὴν ἄψυχην καὶ τὴ λογικὴ δημιουργία, ποὺ νὰ μὴν ὑποτάσσεται σὲ σένα καὶ νὰ μὴν ὑπακούει στὸ ὄνομά σου. «**Ἐν τῷ ὀνόματί σου**» πορευομαι. Τὸ κρατῶ σὰν σημαία καὶ ἀτσαλώνεται ἡ δική μου θέλησιν καὶ σκορπίζεται πανικὸς στοῦ ἐχθροῦ διαβόλου τὴ δόλια παράταξιν.

Μὲ τὸ ὄνομά σου στὰ χεῖλην πολεμῶ.

Μὲ τὸ ὄνομά σου στὰ χεῖλην ἐργάζομαι.

«**Οὐκ ἔστιν ὄνομα ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς**» (Πράξ. δ´ 12).

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἔστιν· ὅτι τὰ ρήματα ἃ δέδω-

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ
ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ Α΄ ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΝΟΔΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ιζ΄ 1-13
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. κ΄ 16-18, 28-36

κάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με

ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἶσι, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστί καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἶμι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἶσι, καὶ ἐγὼ πρὸς σέ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτούς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτούς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱός τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δέ πρὸς σέ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ Ο ΟΛΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

«Ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· πάτερ...»

Σήμερα θὰ ἐξετάσουμε ὄχι τί εἶπε ὁ Κύριος Ἰησοῦς τὴν ὥρα πού προσευχόταν, ἀλλὰ τὸ πῶς προσευχόταν. Τὸ θέμα ἴσως φανεῖ σὲ μερικοὺς κάπως λεπτομερειακὸ. Σήμερα πού πρέπει νὰ μάθουμε τὴν προσευχή, τὴν γλώσσα τοῦ οὐρανοῦ, δὲν εἶναι κάπως δευτερεύον, ὁ τρόπος πού θὰ προσευχόμαστε; Καὶ ὁμως ὁ τρόπος καὶ ἡ στάση μας κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς ἔχει ἰδιαίτερη σημασία. Διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνο πνευματικὴ ὕπαρξη. Ἐχει καὶ σῶμα. Καὶ πρέπει καὶ αὐτὸ νὰ συμμετέχει ἐνεργά, στὴν ἱερὴ ὥρα τῆς προσευχῆς. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος μᾶς ὑπέδειξε, πῶς νὰ προσευχόμαστε, μὲ ποῖο τρόπο νὰ μιλάμε στὸν Θεό, ὄχι μόνο μὲ τὸ περιεχόμενο τῶν προσευχῶν Του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ στάση Του.

ΠΩΣ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

Δὲν εἶναι μόνο ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ ἀγαπημένος του μαθητῆς, πού μᾶς δίνει πληροφορίες γιὰ τὸ θέμα αὐτό. Καὶ οἱ ἄλλοι Εὐαγγελιστὲς τὸ ἴδιο κάνουν γιὰτὶ γνωρίζουν ὅτι ἔχει ἀξία καὶ σημασία γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ τὸ πῶς πρέπει νὰ προσευχόμαστε.

Στὸ σημερινὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο ὁ Κύριος ἀνυψώνει τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ. Πρὶν νὰ πεῖ τὴν πρώτη λέξη τῆς προσευχῆς του, πρὶν νὰ βγεῖ τὸ «Πάτερ» ἀπὸ τὸ πανάγιο στόμα του, ὁ Ἰησοῦς «ἄνω αἶρει τοὺς ὀφθαλμοὺς διδάσκων τὸ ἐκτενὲς καὶ ἀπερίσπαστον ἐν ταῖς προσευχαῖς» ὅπως ἐρμηνεύει ὁ Ζιγαβινός, ἐρμηνευτὴς τῶν Ἁγίων Γραφῶν. Στὴν προσευχὴ τῆς ἀγωνίας πού γίνεται ὕστερα ἀπὸ λίγο μέσα στὸν κῆπο τῶν ἐλαιῶν, ὁ Χριστὸς μας γονατίζει. «Καὶ θεὸς τὰ γόνατα προσοῦχεται» μᾶς λέει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκάς. Ἐχομε ὁμως καὶ μιὰ τρίτη πληροφορία γιὰ τὸ πῶς προσευχόταν ὁ Διδάσκαλός μας. Μᾶς τὴν δίνει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος. Ἐπεσε πρηνὴς ὁ Χριστὸς μας στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ἐπιγείου πορείας του καὶ προσευχόταν. Τὸ εἶδαν οἱ Μαθηταὶ ὅτι «ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ» καὶ δὲν τὸ λησμόνησαν. Πῶς νὰ λησμονηθεῖ ἕνα τέτοιο ἄγιο καὶ συγκλονιστικὸ θέαμα πού ἀπεκαλύπτε ἕναν τεράστιο ἄγωνα πνευματικῶ; Ὁ Κύριος λοιπὸν προσεύχεται στὸν Πατέρα του μὲ τὴς πιὸ εὐλαβεῖς στάσεις καὶ κινήσεις. Καὶ ὄρθιος καὶ γονατιστὸς καὶ πρηνὴς ἀκόμη. Προσεύχεται ὁ Χριστὸς στὸ ὑπερῶ,

μὲ τὰ μάτια ὑψωμένα. Προσεύχεται ὁμως καὶ μὲ τὰ μάτια δακρυσμένα στὸ μνημεῖο τοῦ Λάζαρου. Προσεύχεται μυστικά, ἀλλὰ προσεύχεται καὶ δυνατά. Προσεύχεται «φωνῇ μεγάλῃ» καὶ λέει: «Πάτερ εἰς χεῖράς σου παρατίθειμι τὸ πνεῦμά μου». Ἐτσι θὰ μπορούσε νὰ πεῖ σὲ μᾶς σήμερα «ὅταν στήκετε προσευχόμενοι» ἡ προσευχὴ σας θὰ στηρίζεται βεβαίως στὴ θέρη τῆς καρδιάς σας, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐξωτερικὰ σχήματα μὴ τὰ περιφρονεῖτε, βοηθοῦν καὶ αὐτὰ στὸ μοναδικὸ ἔργο τῆς προσευχῆς. «Υπόδειγμα δέδωκα ὑμῖν». Λοιπὸν

«ΟΥΤΩΣ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣΘΑΙ ΥΜΕΙΣ».

Νὰ προσευχόμαστε λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὄχι μόνο μὲ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ μας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν διάθεση καὶ μὲ τὸν τρόπο τοῦ Κυρίου μας. Οἱ ἅγιοι τὸ ἔκαναν αὐτό. Ἀπὸ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανο ὁ ὁποῖος «θεὸς τὰ γόνατα ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσεις αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην», μέχρι τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνο προσευχόταν γονατιστὸς ἀλλὰ καὶ προέτρεπε τοὺς Χριστιανούς νὰ προσεύχονται «ἐπαίροντας ὀσίους χεῖρας».

Σήμερα πού πολλοὶ στέκονται μέσα στοὺς ναοὺς μας μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες ἢ καὶ πίσω πιασμένα, πού τὰ μάτια τους περιπολοῦν, τὸ σημερινὸ θέμα παίρνει πολλὲς ἐφαρμογές. Ἡ Ἐκκλησία μας σαλπίζει: «Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε» καὶ «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας». Καὶ οἱ Χριστιανοί; Εἶναι δυνατόν νὰ ἀδιαφοροῦν; Πρέπει ὁμως νὰ συμμορφωνόμαστε πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ αὐτὰ παραγγέλματα. Νὰ κλίνουμε τὸν αὐχένα μας ὅταν πρέπει σ' Ἐκεῖνον πού εἶναι ὁ Παντοδύναμος, περιμένοντας τὸ ἔλεός του καὶ τὴν βοήθειά του. Νὰ γονατίζουμε στὴν ἱερώτερη στιγμή τῆς λατρείας, στὰ «σὰ ἐκ τῶν ὁσῶν». Δὲν εἶναι ὑποτιμητικὸ ἀφοῦ ἐγονάτισε ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς καὶ πρὶν καὶ μετὰ πολλοὶ μεγάλοι «ἐκυψαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔθηκαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀνά μέσον τῶν γονάτων αὐτῶν» (Γ΄ Βασ. ἰν΄ 42). Νὰ κάνουμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ μὲ ἡρεμία καὶ συναίσθηση, διότι καὶ τὰ ἐξωτερικὰ σχήματα μὲ τὴ χάρη τοῦ Κυρίου μποροῦν νὰ διεγείρουν σὲ προσευχὴ τὴν ψυχὴ ἢ ἴσως γίνονται καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια προσευχὴ. Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται.

Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἂν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζώντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς· ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; Ἄλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρτοί εἰσι! Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἔλθων νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἂν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γινῶ τι ποιᾷ; Ἀπε-

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ζ' 37-52, ν' 12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. β' 1-11

κρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Καὶ ἀπήλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατελιημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελιηπταί ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη· καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἡμῶν Μωυσεῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. Σὺ οὖν τί λέγεις; Τοῦτο δὲ εἶπον ἐκπειράζοντες αὐτόν, ἵνα σχῶσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. Ὡς δὲ ἐπέμμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέκυψε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν. Καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ κατελείφθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὕσα. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ποῦ εἰσιν; Οὐδεὶς σε κατέκρινεν; Ἡ δὲ εἶπεν· οὐδεὶς, Κύριε. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

«Οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη»

Τὴν Κυριακὴν ποὺ συμπληρώνονται πενήντα ἡμέρες ἀπὸ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, ἐορτάζουμε τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς Μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ. Τὸ τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος ξεχύνεται μὲ τρόπο μοναδικὸ στοὺς Ἀποστόλους. Προηγουμένως **«οὕτω ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη»**. Τώρα ὅμως ποὺ ὁ Κύριος διὰ τῆς σταυρικῆς του θυσίας ἔλαβε δόξα ἀνέκφραστη καὶ θριάμβευσε ἐπὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ Σατανᾶ καὶ ὁδήγησε πάλιν τὸν ἄνθρωπον στὸν Παράδεισο, τώρα **«ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως»** τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς ὑπῆρχαν μικρὰ ρυάκια, τώρα ὅμως τρέχουν **«ποταμοὶ ὕδατος ζώντος»** ποὺ ἀρδεύουν ὁλόκληρη τὴν οἰκουμένη. Καὶ οἱ ποταμοὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δὲν σταματοῦν πιά. Ἔτσι μποροῦμε νὰ μιλάμε γιὰ μιὰ συνεχὴ Πεντηκοστὴ πρῶτον

ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ

Γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ Πεντηκοστὴ. Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐμφυχώνει, ζωοποιεῖ καὶ κινητοποιεῖ τὴν Ἐκκλησίαν, ὥστε τρεῖς χιλιάδες νὰ πιστεύσουν τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Καὶ ἔκτοτε ὁ Παράκλητος παραμένει στὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέει ὅτι **«ἡ θεία χάρις γεωργεῖ τὴν Ἐκκλησίαν»** καὶ **«ἡ τῆς χάριτος δύναμις φυλάττει πάντα καὶ διατηρεῖ»**. Ὅπως χωρὶς τὴν ψυχὴν δὲν μπορεῖς νὰ ἔχεις ἓνα ζωντανὸ ἀνθρώπινο σῶμα, ἔτσι καὶ χωρὶς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα δὲν ὑπάρχει Ἐκκλησία. **«Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»** δημιούργησαν τὴν Ἐκκλησίαν. Μὲ τὴν βοήθεια καὶ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἱ ἄνθρωποι πιστεύουν καὶ ὁμολογοῦν Ἰησοῦν Χριστόν. Μὲ τὴν δύναμή Του τελοῦνται ὅλα

τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀναδεικνύονται οἱ ποιμένες αὐτῆς· καὶ γενικὰ **«ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεομὸν τῆς Ἐκκλησίας»**.

Ὁ Παράκλητος ὅμως χρειάζεται νὰ εἶναι μὲ τὸν καθένα μας καὶ ἔτσι μιὰ δευτέρη Πεντηκοστὴ νὰ γίνεται καὶ

ΣΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΑΣ

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, εἶδαν τὸ Πανάγιο Πνεῦμα σὺν γλώσσα φωτιᾶς νὰ κάθεται ἐπάνω στὸν καθένα τους. Αὐτὸ ὅμως μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ γίνεται καὶ μὲ τὸν κάθε πιστό. Εἶναι σαφεῖς καὶ πολλὲς οἱ μαρτυρίες τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὸ σημεῖο αὐτό. Ἡ υἰοθεσία μας στὸν Χριστιανισμό γίνεται ἐπειδὴ ὁ Παράκλητος σκηνώνει μέσα μας. **«Εἰ δὲ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὐκ ἔστιν αὐτοῦ»** (Ρωμ. ν' 9). Καὶ τὴν ὥρα τῆς μετανοίας καὶ τὰ δάκρυα τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τὴν ἄφεσιν, τὸ Πανάγιο Πνεῦμα δημιουργεῖ, διότι **«οὐδὲ ἔστιν ἀμαρτημάτων ἀπαλλαγῆναι ἄνευ τῆς τοῦ Πνεύματος ἐνεργείας»**. Εἶναι δηλαδὴ ἓνα νεὸ ὑπερῶο τὸ κάθε ἐξομολογητῆριο ὅπου **«κατανύσσονται τῇ καρδίᾳ»** οἱ Χριστιανοὶ καὶ παίρνουν τὸν δρόμο τοῦ ἁγιασμοῦ τους. Τὸ **«μέγιστον δῶρον»** ποὺ προσφέρει ὁ Κύριος στὴν κάθε ψυχὴ εἶναι τὸ Πανάγιο Πνεῦμα. Ἄνευ αὐτοῦ **«οὔτε σωτηρίας οὔτε τῶν ἐπηγγελμένων τυχεῖν ἔστιν ἀγαθῶν»**. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας τόσο συχνὰ καὶ τόσο ἐπίμονα βάζει στὰ χεῖλη τῶν παιδιῶν τῆς τὴν ἱκεσία: **«Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας... ἔλθε καὶ σκηνώσον ἐν ἡμῖν»**. Καὶ τὸ ἔχουμε τόσο πολλὴ ἀνάγκη, γιὰ νὰ μᾶς φωτίζει, νὰ μᾶς δυναμώνει, ὥστε νὰ νικᾶμε τοῦ διαβόλου τὶς μεθοδεῖες καὶ νὰ προχωρᾶμε στὰ μονοπάτια τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητος. Νὰ γινόμεθα ἀληθινὰ πνευματέμφοροι καὶ πνευματοκίνητοι.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς αναγνώστες μας

Ἄγιογραφία ὄχι ζωγραφιά

«Επιτρέπεται νὰ εἰκονογραφοῦμε τὴν Ἁγία Τριάδα; Ὁ Χριστὸς εἶναι ἱστορικὸ πρόσωπο. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, σὰν λευκὴ περιστέρη κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κατὰ τὴ βάπτισι τοῦ Κυρίου καὶ κάθησε στὴν κεφαλὴ του. Ὁ Θεὸς Πατέρας δὲν ἔζησε ἱστορικῶς ἐπὶ τῆς γῆς, διότι “Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε” (Ἰωάν. α΄ 18). Ὑπάρχουν εἰκόνες τῆς Ἁγίας Τριάδος ποὺ παρουσιάζουν τὸν Θεὸ Πατέρα σὰν γέροντα μὲ ἄσπρα μαλλιά. Ἐρωτῶ, εἶναι σωστὸ νὰ ὑπάρχουν εἰκόνες ποὺ ἐμφανίζουν τὰ τρία Πρόσωπα μαζί;»

Ὁ διάσημος καθηγητὴς τῆς εἰκονογραφίας Λεωνίδας Οὐσπένσκι γράφει γενικότερα γιὰ τὸ νόημα τῶν εἰκόνων: «Ἡ εἰκόνα εἶναι μιὰ ἀγιογραφία καὶ ὄχι μιὰ “ζωγραφιὰ θρησκευτικὴ”. Ἐχει τὸ δικό της χαρακτήρα, τοὺς ἰδιαίτερους κανόνες της καὶ δὲν προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν τέχνη ἐνὸς αἰῶνος ἢ μιᾶς ἐθνικῆς ἰδιοφυίας, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἂν μένει πιστὴ στὸν προορισμὸ της ποὺ εἶναι παγκόσμιος. Ἡ εἰκόνα εἶναι μιὰ ἔκφρασι τῆς θείας οἰκονομίας ποὺ συνοψίζεται στὴ διδασκαλία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ποὺ λέει: “Ὁ Θεὸς ἐγένε ἀνθρωπος γιὰ νὰ γίνει ὁ ἀνθρωπος Θεός”. Ἡ Ἐκκλησία ἔδωσε τόση σημασία στὴν εἰκόνα, ὥστε κήρυξε πῶς ἡ νίκη κατὰ τῶν εἰκονομάχων στάθηκε θρίαμβος τῆς Ὁρθοδοξίας, θρίαμβος ποὺ ἐορτάζεται κατὰ τὴν πρώτη ἑβδομάδα τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς».

Χρειάζεται λοιπὸν πολλὴ προσοχή, γιὰτὶ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ φθάσουμε σ’ ἓνα ἀπαράδεκτο, γιὰ τὴν ὀρθόδοξη πνευματικὴ ἀνθρωπομορφισμό. Συνεχίζει ὁ ἴδιος: «Σήμερα ἡ τέχνη ποὺ βλέπουμε στὶς ἐκκλησίες μας εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπὸ ὅ,τι πρέπει νὰ εἶναι ἡ λειτουργικὴ τέχνη. Ὑπάρχει σύγχυσι ἀνάμεσα σὲ δυὸ πράγματα ποὺ εἶναι ὅλως διόλου διαφορετικὰ: στὴν ἀγιογραφία καὶ στὴν θρησκευτικὴ ζωγραφικὴ, ποὺ στὴν οὐσία της, στὸν προορισμὸ της, στὸν τρόπο ποὺ ἐκφράζεται καὶ στὸν τρόπο ποὺ μεταχειρίζεται τὸ θέμα, εἶναι μιὰ τέχνη κοσμικὴ ποὺ παίρνει θέματα θρησκευτικὰ. Ἀπὸ αὐτὴ τὴ σύγχυσι, ἡ ἀγιογραφία ἐξοστρακίστηκε ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες μας καὶ τὴ θέση της τὴν πῆρε ἡ θρησκευτικὴ ζωγραφικὴ... Ἡ θρησκευτικὴ ζωγραφικὴ καθρεφτίζει τὸν κόσμον ποὺ νιώθουμε μὲ τὶς αἰσθήσεις καὶ τὶς συγκινήσεις του, νιώθει τὸν Θεὸ κατ’ εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου...»

Ἐδῶ βρίσκεται τὸ λάθος μερικῶν στὴν ἀνθρωπομορφικὴ εἰκονογράφισι τοῦ Θεοῦ Πατέρα μαζί μὲ τὰ ἄλλα πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἡ εἰκόνα τῆς Ἁγίας Τριάδος στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅπως εἶναι γνωστὸ, παρουσιάζεται μὲ δύο τύπους. Ὁ ἓνας, ποὺ εἶναι καὶ ὁ πιὸ σωστὸς καὶ ἀνταποκρίνεται στὴν ὀρθόδοξη παράδοσι, εἶναι ἡ παράδοσι τῶν τριῶν

ἀγγέλων καὶ ἔχει τὴν ἐπιγραφὴ: «Ἡ Ἁγία Τριάς» ἢ «Ἡ Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ». Πρόκειται γιὰ τὴν ἐμφάνισι τοῦ Θεοῦ στὸν Ἀβραάμ μὲ τὴ μορφή τριῶν ἀνδρῶν. Ὅπως γνωρίζουμε ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως (ἠν΄ 1 καὶ ἐξῆς), ἐνῶ ὁ Ἀβραάμ καθόταν κοντὰ στὴ δρῦ (βελανιδιὰ) Μαμβρῆ, ὅπου εἶχε στήσει τὴ σκηνὴ του, τὸν ἐπισκέφθηκαν τρεῖς ἀγνωστοὶ σὲ αὐτὸν ἄνδρες. Ὁ Πατριάρχης Ἀβραάμ τοὺς ὑποδέχθηκε μὲ τὴν ἐγκαρδιότητα ποὺ τὸν χαρακτήριζε μολοντί τοῦ ἦταν ἀγνωστοὶ καὶ τοὺς παρέθεσε πλούσιον τραπέζι. Στὴ συζήτησι οἱ μυστηριώδεις ἐπισκέπτες ἀνάγγειλαν στὸν Ἀβραάμ, πῶς ἡ γυναίκα του ἡ Σάρρα θὰ ἀποκτοῦσε παιδί μέσα σ’ ἓνα χρόνον, ὅπως κι ἐγένε.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶδαν στὸ θαυμαστὸ αὐτὸ γεγονὸς μιὰ προτύπωσι τοῦ μυστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος. Φυσικὰ ἡ πλήρης ἀποκάλυψι καὶ φανέρωσι ἐγένε στὴν Καινὴ Διαθήκη. Γι’ αὐτὸ ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ ἀπὸ πολὺ νωρὶς ἀπεικονίστηκε σὲ σχετικὴ εἰκόνα. Ἐπειδὴ στὴ συνέχεια τῆς βιβλικῆς διηγήσεως οἱ δύο ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἄνδρες ἐμφανίζονται ὡς ἄγγελοι «ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας» (Γένεσ. 19΄ 1), ἐπικράτησε νὰ εἰκονίζονται καὶ οἱ τρεῖς στὸ φιλόξενο τραπέζι τοῦ Ἀβραάμ μὲ τὴν ἀγγελικὴ τους μορφή. Εἶναι ἄλλωστε ἡ ἀπεικόνισι αὐτὴ ἓνας ὠραῖος τρόπος νὰ παρουσιαστοῦν οἱ τρεῖς ἄνδρες σὰν οὐράνιοι ἐπισκέπτες.

Ἡ πατερικὴ ἔρμηνεία τῆς Φιλοξενίας τοῦ Ἀβραάμ μὲ τὸν συμβολισμό τῆς Ἁγίας Τριάδος πέρασε καὶ στὰ τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας μας. Τροπάριον τῆς Κυριακῆς τοῦ παραλύτου παρουσιάζει τὸν συμβολισμό: «Μέτοικος ὑπάρχων ὁ Ἀβραάμ, κατηϊώθη τυπικῶς ὑποδέξασθαι, ἐνικὸν μὲν Κύριον ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ὑπερούσιον, ἀνδρικῶς δὲ μορφώσεσιν».

Ὁ δεῦτερος τύπος εἶναι ἡ παράδοσι τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, δηλαδὴ τοῦ Πατέρα ὡς γέροντα, τοῦ Υἱοῦ ποὺ εἰκονίζεται στὰ δεξιὰ του καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος «ἐν εἶδει περιστερᾶς». Ὁ τύπος αὐτὸς εἶναι πολὺ μεταγενέστερος καὶ προέρχεται ἀπὸ δυτικὴ ἐπίδρασι. Στὴ βυζαντικὴ ἀγιογραφία ὁ Θεὸς Πατέρας δὲν εἰκονίζεται. Ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν Υἱόν. Ὁ Πατέρας δὲν φόρεσε σάρκα, γι’ αὐτὸ καὶ κανένας δὲν τὸν εἶδε. «Διατὶ τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ οὐκ ἴστοροῦμεν καὶ ζωγραφοῦμεν; ἐπειδὴ οὐκ οἶδαμεν, τίς ἐστὶν καὶ Θεοῦ φύσιν ἀδύνατον ἴστορησαι καὶ ζωγραφῆσαι καὶ εἰ ἐθεασάμεθα καὶ ἐγνωρίσαμεν, καθὼς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κάκεινον ἂν εἶχομεν ἴστορησαι καὶ ζωγραφῆσαι» (Πρακτικὰ Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου). Συμβολικὴ, λοιπόν, μόνον πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὀρθόδοξη παράδοσι τῆς Ἁγίας Τριάδος, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὁκεανὸς ἀγάπης

Υπάρχει ἡ καθαρὴ, ἡ ἀνιδιοτελεὴς ἀγάπη; Ποιὸ εἶναι τὸ ἀσφαλέστερο μέσο γιὰ τὴν ἐξακριβίωση αὐτῆ; Ἡ λυδία λίθος γιὰ τὸν ἔλεγχο τῆς γνησιότητας τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ μητρικὴ, ἡ πατρικὴ καρδιά, ποὺ ἔχει ἐξαγιασθεῖ ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια. Ἡ καρδιά αὐτὴ ἀγαπάει καθαρὰ, γνήσια, μὲ ἀνιδιοτέλεια. Εἶναι χρυσάφι καθαρὸ, ποὺ προλαμβάνει καὶ στὶς μέρες μας τὴ χρεοκοπία καὶ τὴν πτώχευση τῆς κοινωνίας μας.

Αὐτὴ τὴν ἀγάπην, τὴν πατρικὴ καὶ μητρικὴ, στὴν πιὸ καθαρὴ, ἀνόθευτη καὶ ἰδανικὴ τῆς μορφῆς, βρίσκουμε στὸν Ἀποστόλο Παῦλο. Ὁκεανὸς ἡ ἀγάπη του. Λίγες θερμὲς ἀκτίνες ἀπὸ τὴν πυρακτωμένην του καρδιά ἃς δοῦμε στὴ συνέχεια.

Συχνὰ ὁ μεγάλος Ἀπόστολος, γιὰ νὰ φανερώσει τὰ αἰσθήματα συμπάθειας καὶ τὸ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον του, ποὺ κατέκλυζαν τὴν ψυχὴ του, χρησιμοποιεῖ τὸ παράδειγμα τῆς φιλοστοργίας τῶν γονέων. Ἀγαπάει ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ παιδιά του χωρὶς νὰ ζητάει ἀνταλλάγματα ἀπὸ αὐτά. Καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ θυσιάσθῃ χάριν αὐτῶν. **«Ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, γράφει πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς, ὡς ἂν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα· οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγέννησθε»** (Α΄ Θεσ. β΄ 7-8).

Ἐπὶ ἡμεῖς, δηλαδή, πρᾶοι καὶ ἄπλοοι μεταξύ σας, φερθήκαμε μὲ καλοσύνη καὶ στοργή, ὅπως μιὰ καλὴ μητέρα ποὺ φροντίζει τὰ παιδιά της. Ἀκριβῶς σὰν στοργικὴ μητέρα τόσο θερμὰ σὰς ἀγαποῦμε καὶ σὰς ποθοῦμε, ὥστε ἔχουμε ὅλη τὴν ἀγαθὴ διάθεση καὶ προθυμία νὰ σὰς μεταδώσουμε ὄχι μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὶς ψυχὰς μας, διότι μᾶς ἔχετε γίνῃ ἀγαπητοί.

Πόσο ἀξιοπρόσεκτη ἡ εἰκόνα αὐτῆ! Ἐδῶ ἀποκαλύπτεται ὅλη ἡ τρυφερότητα τῶν αἰσθημάτων τοῦ Παύλου. Ἡ ἀγάπη σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ καθαρὲς τῆς μορφῆς. Ἡ ἀγάπη ποὺ ταπεινώνεται, ποὺ προσφέρεται, ποὺ θυσιάζεται. Ποιὰ ἀγάπη εἶναι πιὸ χιλιотραγουδημένη ἀπὸ τὴ μητρικὴ; Τέτοια καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἀποστόλου. Μὲ μητέρα ποὺ συγκαταβαίνει καὶ ὑποβάλλεται σὲ ἀναριθμητὰς ταπεινωτικὰς πράξεις παρομοιάζει τὸν ἑαυτό του ὁ δυναμικὸς Ἀπόστολος. Μὲ φιλόστοργη μητέρα ποὺ ὑπομένει ὅλες τὶς ἰδιοτροπίες τοῦ βρέφους της μὲ ἀπεριόριστη στοργή, μὲ ἔκδηλο τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τῆς διακονίας.

Καὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴ τοῦ Ἀποστόλου προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερο. Δημιουργεῖ ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ ἰδιαίτερα καὶ ἀτομικὰ προβλήματα τοῦ καθενός. Φεύγει ἀπὸ τὴ μαζικὴ ἀντιμετώπιση τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔρχεται σὲ μιὰ προσωπικὴ καὶ ἐξατομικευμένη ἐπικοινωνία. Εἶναι βέβαια κοπιαστικὴ καὶ ἐξαντλητικὴ, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν θετικὴ καὶ μὲ μόνιμα ἀποτελέσματα. Ἡ μητρικὴ ἀγάπη δὲν βλέπει ποτὲ τὰ παιδιά της, ὅσα καὶ ἂν

εἶναι, σὰν μάζα, σὰν ὄχλο.

Πονάει καὶ φροντίζει γιὰ τὸ κάθε τῆς παιδὶ χωριστά. Τὰ γνωρίζει καὶ **«τὰ καλεῖ κατ' ὄνομα»**.

Τί θὰ μπορούσαμε ὅμως νὰ ποῦμε γιὰ τὴν ἀγάπην τοῦ κορυφαίου Ἀποστόλου ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποίου βγήκαν οἱ τόσο συγκινητικὲς ἐκεῖνες ὑποθήκες; Καλεῖ κοντὰ του, στὴ Μίλητο, τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου καὶ τοὺς μιλάει μὲ στοργικὸ ἐνδιαφέρον. Τοὺς ὑπενθυμίζει ὅτι γιὰ τὴν ἀγάπην τοὺς δὲν δίστασε νὰ ὑποβληθεῖ σὲ ἐξαντλητικὸν κόπους: **«Τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον»** (Πράξ. κ΄ 31). Ἀγρυπνᾷ, χύνει δάκρυα, φροντίζει γιὰ τὴν κάθε ψυχὴ χωριστά. Παιδαγωγικὸ πρότυπο ἀληθινῆς ἀγωγῆς καὶ στὴν ἐποχὴ μας.

Καὶ μόνον αὐτό; Μπροστὰ τοὺς κινδύνους καὶ τοὺς πειρασμοὺς ποὺ διατρέχουν τὰ πνευματικὰ του παιδιά, δὲν ἡσυχάζει οὔτε στιγμὴ, ἀλλὰ ἀγωνιᾷ καὶ συμπάσχει. Ἀληθινὸς πατέρας αὐτὸς αἰσθάνεται τὸν πόνο κάθε παιδιοῦ του σὰν δικό του πόνο. Καὶ περισσότερο δικό του. Καὶ τοῦ πιὸ μικροῦ καὶ ἁσημου. **«Τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;»** ἔγραφε στοὺς Κορινθίους (Β΄ 1α΄ 29). Πληροφορεῖται μιὰ ἀρρώστια, μιὰ δοκιμασία ἐνὸς παιδιοῦ του;

Ἐπιφέρει τὸ ἴδιο καὶ αὐτὸς. Κλονίζεται ἡ πίστις ἐνὸς ἄλλου ἢ συλλαμβάνεται στὴν παγίδα τοῦ Σατανᾶ; Φλογίζεται καὶ αὐτὸς μέσα στὸ καμίνι τῆς θλίψεως αὐτῆς. Διότι εἶναι ὁ πατέρας, ποὺ ἔχει ἔντονη τὴ συναίσθησιν τῆς εὐθύνης γιὰ τὸ κάθε του

παιδί. Ὁ πατέρας ποὺ αἰσθάνεται ὅλο τὸ βᾶρος τῆς φροντίδας γιὰ τὴν καθοδήγησιν καὶ προστασίαν ὅλων τῶν παιδιῶν του.

Αὐτὴ τὴν μεγάλην, τὴν προσωπικὴν, τὴν ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπην βρίσκουμε σὲ ὑψιστὸ βαθμὸ σὲ ὀλόκληρην τὴ ζωὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ἐκπληκτος καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος μπροστὰ στὴ μεγαλειώδη αὐτὴ ἀγάπην ἀναφωνεῖ: **«Σὰν νὰ εἶχε αὐτὸς γεννήσει ὀλόκληρην τὴν οἰκουμένην ἔτσι ἀνησυχούσε, ἔτσι ἔτρεχε, ἔτσι φρόντιζε γιὰ νὰ ὀδηγήσει ὅλους στὴ βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὑπηρετοῦσε, παρηγοροῦσε, ἐνθάρρυνε, προσευχόταν, ἰκέτευε, τρομοκρατοῦσε τοὺς δαίμονες, ἀπομάκρυνε τοὺς πονηροὺς. Μὲ τὴν παρουσίαν του, μὲ τὶς ἐπιστολὰς του, μὲ τὰ λόγια του, μὲ τὰ ἔργα του, μὲ τοὺς μαθητὰς του, μὲ τὸν ἑαυτό του ἀνόρθωνε τοὺς πεσμένους, στήριζε τοὺς ἀσταθεῖς, ἐμψύχωνε τοὺς κλονισμένους, θέραινε τοὺς ἀσθενεῖς, ἐνίσχυε τοὺς ἀδυνάτους...»**

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, σὰν νὰ εἶχε αὐτὸς γεννήσει ὀλόκληρην τὴν οἰκουμένην ἔτσι ἀνησυχούσε, ἔτσι ἔτρεχε, ἔτσι φρόντιζε γιὰ νὰ ὀδηγήσει ὅλους στὴ βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἑμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ γὰρ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ια' 33 - ιβ' 2

ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ

ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὁς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροῦς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ γὰρ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς

Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

«Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἑμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

Ὁμολογῶ σὴν γλῶσσα τῆς Ἁγίας Γραφῆς σημαίνει διακηρύττω τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ, ἐξαγγέλλω τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, δίνω τὴν μαρτυρία ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς Σωτήρας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως ἐπομένως εἶναι μία οὐσιώδης στάση τοῦ θρησκευόμενου ἀνθρώπου. Χωρὶς αὐτὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κανεὶς Χριστιανὸς καὶ νὰ ἀναγνωρισθεῖ ὡς τέτοιος ἀπὸ τὸν οὐράνιο Πατέρα. Ἡ ὁμολογία τοῦ ἀληθινὰ πιστοῦ Χριστιανοῦ ἀρχίζει μὲ μιὰ

ΑΡΝΗΣΗ

Ἐκεῖνος ποῦ θὰ διακηρύξει ὅτι πιστεύει πραγματικὰ ὅσα λέει ὁ Χριστὸς, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἀποκηρύξει ὅσα δὲν συμφωνοῦν μὲ τὸ περιεχόμενον τῆς πίστεώς του. Γιὰ νὰ τὸ ἀντιληφθοῦμε καλύτερα ἄς θυμηθοῦμε τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος. Ὁ πιστὸς προτοῦ εἰσέλθει «**διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων**» σταματᾷ στὸ κατώφλι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖ ὁ μυσταγωγὸς καὶ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου τὸν ρωτᾷ, ἐὰν ἀποκηρύσσει τὸν Σατανᾶ, ἐὰν ἐγκαταλείπει πρὸς τὴν ζωὴ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ σκότους ὀριστικά. Καὶ γιὰ νὰ εἶναι ἡ ἄρνησις αὐτὴ πιὸ ἐκφραστικὴ καὶ σταθερὴ τὸν ρωτᾷ τρεῖς φορές. Διηλαθῆ ὀριστικά καὶ ἀμετάκλητα ἐγκαταλείπει τὸ στρατόπεδον τοῦ σκότους καὶ τοῦ Διαβόλου. Αὐτὰ ποῦ σήμερον τὰ λέει ὁ ἀνάδοχος ἐξ ὀνόματος τοῦ νεοφώτιστου νηπίου, ἔχουν πολλὴ μεγάλῃ σημασίαν. Προτοῦ τεθεῖ ὁ θεμέλιος λίθος γίνεται τὸ ξεκαθάρισμα τοῦ ἐδάφους. Προτοῦ πέσει ὁ σπόρος βγαίνουν ὅλα τὰ ἀγκάθια. Ἡ ἀπάρνησις ὅλης ἐκείνης τῆς ἁμαρτωλῆς ζωῆς καὶ νοσηροφιλίας εἶναι μιὰ βασικὴ ἐνέργεια ὅλων ἐκείνων ποῦ ὁμολογοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Τὸ βλέπομε ἄλλωστε καὶ σὴν ἐποχῇ τῆς Π. Διαθήκης, ποῦ οἱ τρεῖς παῖδες, ἐκεῖνοι ποῦ «**ἔσβεσαν δύναντιν πυρὸς**» ἔλεγον: «**γνωστὸν ἔστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν καὶ τῇ εἰκόνι, ἣ ἔστησας, οὐ προσκυνούμεν**» (Δαν. γ' 18). Μαζὶ δὲ μ' αὐτοὺς ὅλοι οἱ ἀληθινοὶ ὁμολογητὲς ἀρνήθηκαν καὶ ἀπέκοψαν τὸν ἑαυτὸν ἀπὸ τὸν ψεύτικον καὶ ἁμαρτωλὸν κόσμον, γιὰ νὰ μὴ ἀρνηθῶν «**τῆς Τριάδος τὴν δύναντιν**». Ἄν ὁ Χριστιανὸς δὲν ἀρνηθεῖ τὴν ἁμαρτωλὴν ζωὴν καὶ δὲν κόψει κάθε σχέσιν μὲ αὐτήν, ὁμολογητὴς δὲν γίνεται, μαθητὴς Χριστοῦ δὲν εἶναι.

Καὶ ἀφοῦ γίνῃ τὸ πρῶτον βῆμα ἀκολουθεῖ τὸ δεύτερον:

Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

«**Πιστεύω αὐτῷ ὡς βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν**» λέει ὁ νεοφώτιστος, γιὰ νὰ τὸ ἐπικυρώσει καθαρότερα σὴν συνέχῃ μὲ τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, τὸ «**Πιστεύω**». Μὲ τὴν ὁμολογίαν τοῦ αὐτοῦ ὁ πιστὸς διακηρύττει τὸ μεγαλεῖο τοῦ Ὑψίστου, τὴν τελειότητά του, τὰ θαυμαστά ἔργα του. Τὴν ὥρα ὅμως ποῦ ὁμολογεῖ κανεὶς «**ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων**» τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καταθέτει τὴν καλὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι μαθαίνει ὁ κόσμος ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκεῖνος ποῦ ἔδωσε λύσιν στὸ δράμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένα ἄλλο ὄνομα κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ σ' ὅλην τὴν γῆν, ποῦ νὰ ἔχει δοθεῖ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου, σύμφωνα μὲ τὴν βουλήν του, μπορεῖ νὰ σωθεῖ ὁ κάθε ἄνθρωπος.

Αὐτὴ τὴν συγκεκριμένην καὶ ὀλοφώτειν ὁμολογίαν, ποῦ περιέχει ὄχι μόνον τὴν διακήρυξιν τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ ὅλες τὶς ἀλήθειαι τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως, τὴν ἐκδηλώνει σὲ κάθε περίστασιν καὶ σ' ὅλα τὰ βασικὰ καὶ οὐσιώδη ζητήματα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ πρόσωπα, οὔτε συστέλλεται ἀπὸ καταστάσεις. Εἶναι ὁ φωτισμένος καὶ θαρραλέος ὁμολογητὴς ποῦ δὲν θὰ διστάσει νὰ πεῖ στὸν ἀδελφὸν του ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ Κριτής, ὁ Κύριος Ἰησοῦς, νὰ κρίνει τὸν κόσμον.

Ἀναγκαῖα ὅμως προϋπόθεσις γιὰ τὴν μεγάλῃ αὐτὴ ὁμολογίαν, τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὴν, εἶναι ἡ πραγματικὴ καὶ βαθιὰ γνώσις τῆς ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ. Κι ἀκόμη γιὰ νὰ γίνουμε ὁμολογητὲς στὸ σπῆτιν μας, στὸ περιβάλλον, στοὺς γύρω μας καὶ «**ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς**», χρειάζεται νὰ ζοῦμε τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁχι νὰ ξέρομε ἀπλῶς, τί δίδαξε, ἀλλὰ νὰ ἐφαρμόζουμε τὸ θέλημά του καὶ νὰ μετέχομε τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ὁμολογία τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὅπως καὶ τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ (Ματθ. ιστ' , Ἰωάν. θ' 17, 30-33), δείχνουν ὅτι ἡ μαρτυρία βγαίνει μόνον ἀπὸ μιὰ καρδίαν ποῦ πιστεύει, ἐκδηλώνεται μόνον ὅταν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ζεῖ «**ἐν Χριστῷ**». Ὅποιος ἔχει μόνιμον κάτοικον τῆς ψυχῆς του τὸν Κύριον, αὐτὸς ὅπωςδήποτε θὰ εἶναι ἕνας ὁμολογητὴς του. Ὅταν ζοῦμε «**ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι**» ὁ Παράκλητος θὰ μᾶς καθοδηγεῖ τί νὰ λέμε καὶ πῶς νὰ τὸ λέμε. Ἐὰν φοβούμεθα νὰ ὁμολογήσουμε καὶ νηρεπόμεθα νὰ δώσουμε τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι γιὰ τὸν δὲν ὑπάρχει ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἡ «**ἐν Χριστῷ ζωὴ**».

Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρά τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέ-

αν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· καὶ λέγει αὐτοῖς. δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβάς ἐκέϊθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. 8΄ 18-23 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. β΄ 10-16

Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ

πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

«Ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς».

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας ὅπως καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου ἦταν ψαράδες στὴ θάλασσα τῆς Τιβεριάδος. Αὐτοὶ οἱ ἦρωες τοῦ ὕψους κάμπου μὲ τὰ γυμνὰ πόδια, τὰ ἥλιοκαμένα στήθη καὶ τὰ καλύβδινα μπράτσα, χτυπημένοι ἀπὸ τὸ κύμα, ψημένοι ἀπὸ τὸν καυστικὸ ἥλιο, μοχθοῦσαν νὰ βγάλουν τὸ μεροκάματό τους, γιὰ νὰ τραφοῦν καὶ νὰ θρέψουν τὶς οἰκογένειές τους. Τὴν ὥρα ὅμως τῆς δουλειᾶς τότε ποῦ ἦταν σκυμμένοι στὴν τακτοποίηση τῶν δικτυῶν τους ἔγινε ἓνα μοναδικὸ καὶ καταπληκτικὸ γεγονός γιὰ τὴν ζωὴ τους. Τότε ἔγινε τὸ ἅγιο κάλεσμά τους στὸ μέγα ἀποστολικὸ ἀξίωμα. Τὸ γεγονός ἔχει σημασία. Δείχνει πῶς οἱ ὥρες ἐργασίας δὲν εἶναι

ΜΟΝΟΝ ὉΡΕΣ ΜΟΧΘΟΥ

Ὁ λόγος τῆς Ἁγίας Γραφῆς σημειώνει «ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγῆ τὸν ἄρτον σου». Γιὰ πολλοὺς ὅμως ἀδελφούς μας ἡ ἐργασία εἶναι κάτι περισσότερο. Εἶναι πρόβλημα, εἶναι βᾶρος, εἶναι πόνος μεγάλος. Πόσοι καὶ πόσοι μοχθοῦν καὶ κουράζονται ὑπερβολικά, χωρὶς ν' ἀποδίδει ὁ κόπος τους! Ὁ προφῆτης Ἡσαΐας λέει: «ὁ μόχθος αὐτῶν οὔτε εἰς πλησμονήν» (νε΄ 2). Δηλαδῆ δὲν βγάζουν τόσα ὅσα χρειάζονται νὰ χορτάσουν. Εἶναι καὶ αὐτὸ μία ἀπὸ τὶς δυσκολίες τῆς δουλειᾶς: Νὰ κουράζεσαι πολὺ καὶ νὰ μὴν ἔχεις κατόπιν τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὴν συντήρησή σου. Εἶναι ἓνα φαινόμενο πολὺ ὀδυνηρό. Νὰ ὑποφέρει κανεὶς ὄχι γιατί εἶναι ὀκνηρός, ἀλλὰ γιατί δὲν ἀποδίδει ὁ κόπος του.

Ἐπὶ αὐτῷ ὅμως καὶ κάτι ἄλλο ποῦ κάνει τὴν ἐργασία βᾶρος κουραστικὸ, ὅταν δὲν ὑπάρχει συνεργασία. Ὅταν οἱ συνθῆκες συνεργασίας μεταξὺ συναδέλφων ἢ καὶ προϊσταμένων δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστες οὔτε κἂν ἀνεκτές. Ὅταν συναντᾶς κάθε τόσο ἐμπρός σου δολοπλοκίες καὶ ἀδικίες, παγίδες καὶ μηχανορραφίες, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ νιώθεις καὶ τὴν δουλειὰ πὸ κουραστική; Καὶ ἀκόμη ὅταν ἡ ἀτιμία καὶ ἡ ἀνθητικότητα στήνει καρτέρι καὶ ζητᾶ νὰ μολύνει τὴν ψυχὴ σου, πῶς νὰ μὴν αισθάνεσαι βαριά ὄχι μόνο τὴν καρδιά, μὰ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ νεῦρα καὶ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια καὶ ὀλόκληρη τὴν ὑπαρξή σου;

Εἶναι οἱ περιπτώσεις αὐτὲς ποῦ σὲ κουράζουν πρὶν ἀκόμη ἀρχίσεις τὴν δουλειὰ σου, πρὶν καθίσεις στὴν καρέκλα τοῦ γραφείου ἢ στὴ μονότονη δουλειὰ κοντὰ σὲ κάποιο μηχανήμα. Ὁ ἄνθρωπος τότε αισθάνεται νὰ τὸν κουράζει ἡ δουλειὰ του πολὺ περισσότερο καὶ νὰ τοῦ γίνεται βᾶρος ἀσπίκωτο. Εὐτυχῶς ὅμως ποῦ

ὑπάρχει καὶ ἡ ἀντίθετη πλευρά. Τότε ποῦ ἔρχεται ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ στὶς ὥρες τῆς δουλειᾶς κατεργάζεται μεγάλα καὶ σωτηριώδη ἔργα. Εἶναι

ΟΙ ὉΡΕΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Ἐάν ὑπάρχει ὁ πειρασμός, ὑπάρχει ὅμως καὶ Ἐκεῖνος ποῦ δίνει τὴν δύναμη στὸ παιδί του νὰ νικᾷ τὸν πειρασμό. Τότε ἡ ἐργασία, τὸ ἐπάγγελμα, γίνεται μέσον γιὰ νὰ μᾶς παιδαγωγεῖ, γιὰ νὰ μᾶς καταρτίζει. Τὴν ὥρα ποῦ δουλεύουμε κάνουμε κάτι ἱερὸ καὶ ἅγιο. Ὅχι μόνο γιατί ἀποφεύγουμε τὴν ἀργία ποῦ εἶναι «μῆτηρ πάσης κακίας» ἢ ἐκτελοῦμε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ποῦ λέει «τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου» ἢ συντηροῦμε μὲ τὸν ἰδρῶτα μας τὴν οἰκογένειά μας. Ἡ ὥρα τῆς δουλειᾶς μας εἶναι μιὰ εὐκαιρία πολλῆς ψυχικῆς ὠφελείας. Νὰ δείξουμε ἀγάπη, ὑπομονή, ἀνεξικακία. Καὶ μόνο νὰ σκεφθοῦμε ὅτι μέσα στὰ καθημερινὰ μας ἔργα, στὸ ἐπάγγελμά μας, στὴν ὑπηρεσία μας, μπήκαμε νέοι καὶ τώρα ἔχουμε προχωρήσει τόσο στὴν ἡλικία ἢ καὶ γεράσαμε ἴσως. Ἀποκτήσαμε μέσα στὴ δουλειὰ τόση πείρα, τόση ὀριμότητα. Ἐκεῖ δεχθήκαμε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ὅπως τὴν δέχθηκαν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι στὴν θαυμαστὴ «ἄγρυ τῶν ἰχθύων». Ἐκεῖ μερικὸς τοὺς κάλεσε σὲ ἔργα ὑψηλὰ ὅπως κάλεσε ὁ Κύριος σήμερον τοὺς τέσσερις Μαθητές. Πόσοι ἄνθρωποι τὴν ὥρα τῆς ἐργασίας δὲν ὑφίστανται ἀλλοιώσεις πνευματικῆς μέσα τους καὶ εἶτε μετανοοῦν γιὰ λάθη ἢ καλλιεργοῦν τὴν «ἐν Χριστῷ» ζωὴ τους; Ἐπειτα τὴν ὥρα τῆς δουλειᾶς μας δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ βρίσκουν οἱ ἄλλοι στὰ πρόσωπά μας τοὺς ἀνθρώπους τῆς καλοσύνης καὶ τῆς ἀρετῆς, τοὺς συνετοὺς καὶ φωτισμένους. Ἐτσι γινόμαστε κήρυκες καὶ ὁμολογητῆς τῆς ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ. Γιατί νὰ τὸ ἀρνηθοῦμε; Καὶ διὰ μέσου τοῦ ἐπαγγέλματός μας, τῆς ἐργασίας μας, ἀγγίζει τὶς ψυχὲς ὁ Λυτρωτής. Ὅπως κάποτε ὁ Σωτήρας μίλησε στὰ πλήθη ἀπὸ τὴν βάρκα τοῦ Σίμωνος, ἔτσι καὶ σήμερον μπορεῖ νὰ μιλάει ἀπὸ τὴν βάρκα τοῦ ψαρά καὶ ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἀπὸ τὴν σκαλωσιὰ τοῦ οἰκοδόμου καὶ ἀπὸ τὴν ἔδρα τοῦ καθηγητῆ. Ἐτσι ἡ ἐργασία συμπλέκεται μὲ τὴν οἰκοδομὴ τῶν ψυχῶν.

Γι' αὐτὸ ἂς βλέπουμε μέσα στὶς καθημερινὲς δουλειές μας, ὄχι μόνο τὸν κόπο καὶ τὸν μόχθο, ἀλλὰ καὶ τὴν βουλή καὶ τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀκόμη ἂς γίνονται ἡ κάθε μας ἐργασία ἓνα ἄριστο μέσο ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ὠφελείας καὶ σὲ μᾶς καὶ στοὺς γύρω μας.

Νὰ γνωρίσουμε τὸν Χριστὸ

Γιατί στέκονται μερικοί μακριὰ ἀπὸ τὸν Χριστό; Ἐνας βασικὸς λόγος εἶναι γιατί τὸν ἀγνοοῦν. Δὲν τὸν γνωρίζουν κατὰ βάθος ἢ ἔχουν μιὰ πρόχειρη γνώση γι' Αὐτὸν καὶ τὴ διδασκαλία Του. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὸν Χριστὸ δὲν ἀρκεῖ μιὰ ἐξωτερικὴ γνώση. Χρειάζεται μιὰ στενὴ γνωριμία. Ὅχι τὴ γνώση τοῦ ἱστορικοῦ, ἀλλὰ τὴ γνωριμία τοῦ φίλου. Μόνο ἔτσι διαλύονται οἱ ἐπιφυλάξεις καὶ οἱ προκαταλήψεις. Κάτι τέτοιο μπορούμε νὰ δοῦμε στὴ συνάντηση ἀνάμεσα στὸν Κύριο καὶ τὴ Σαμαρείτιδα, ἐκεῖ στὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ.

Δὲν ἦταν καθόλου καλὴ ἡ ζωὴ της. Ζοῦσε στὴν ἀμαρτία. Πέντε ἄνδρες εἶχε ἀλλάξει μέχρι τότε καὶ ὁ ἕκτος παρώνομος ἦταν. Τὸ μίσος καὶ ἡ ἀποστροφή ἀνάμεσα στοὺς Σαμαρείτες καὶ τοὺς Ἰουδαίους τὴν εἶχε ἐπηρεάσει. Ἐτσι ἡ συνάντησή της μὲ τὸν Κύριο ἄρχισε μὲ πολλὰς ἐπιφυλάξεις, προκαταλήψεις, κάποιο αἴσθημα ὑπεροχῆς, ἀλλὰ καὶ περιφρονησεως πρὸς τὸν Συνομιλητὴ της. Ὡσπου νὰ φθάσει στὴν ἀνακάλυψη καὶ ἀποδοχὴ τῆς πίστεως, πέρασε ἀπὸ τὸ κανάλι τῆς δυσπιστίας. Δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ ἐκφράσει τὴς διαφωνίες καὶ ἀντιθέσεις της. Στὴν παράκληση τοῦ Κυρίου γιὰ «ἓνα ποτήρι νερό», ἡ ἀπάντησή της: **«οὐ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις»** (Ἰωάν. δ' 9). Τί πιὸ φυσικὸ νὰ τοῦ τὸ προσφέρει χωρὶς πολλὰς διαδικασίες καὶ ἀνακρίσεις. Ἐνα ποτήρι νερό ζητοῦσε. Τί σημασία εἶχε ἂν ἦταν Ἰουδαῖος ἢ Σαμαρεῖτης; Καὶ ὅμως γι' αὐτὴν εἶχε.

Ἡ ἀπορία ὅμως καὶ οἱ ἐπιφυλάξεις δὲν κόβουν τὸν διάλογο. Δίνουν ἀφορμὴ νὰ προχωρήσουν σὲ μιὰ βαθύτερη γνωριμία. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Κυρίου, ὁ ὅλος τρόπος Του, τὴν κάνουν σιγὰ-σιγὰ νὰ νιώθει κάποιο θαυμασμὸ. Τὸν ὀνομάζει Κύ-

ριο καὶ μὲ σεβασμὸ συνεχίζει τὴ συζήτηση. Ἡ προοδευτικὴ γνωριμία καὶ ἡ εἰλικρινεὴ στὴν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας τὴν ὀδηγοῦν ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ στὴν πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος. Στὴν ἀρχὴ δὲν καταλαβαίνει γιὰ πιὸ νερὸ τῆς μιλάει. Προοδευτικὰ ἀντιλαμβάνεται, πὼς ἡ πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος ποὺ διαθέτει ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι συνηθισμένη. Εἶναι μυστικὴ, εἶναι οὐράνια. Πηγὴ ἀνεξάντλητη εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Αὐτὸς ποὺ διακήρυξε: **«Ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω»**. Θὰ τῆς δώσει νὰ καταλάβει, πὼς δὲν σβήνει μιὰ γιὰ πάντα ἡ δίψα ἡ πνευματικὴ τοῦ ἀνθρώπου. Πεινάει καὶ διψᾷ ἀδιάκοπα τὴν ἀλήθεια, τὴν δικαιοσύνη, τὴ σωτηρία, τὴν αἰώνια ζωὴ. Καὶ αὐτὴ ἡ δίψα ἱκανοποιεῖται κάθε φορὰ ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ πηγὴ ποὺ θὰ προσφέρει ἡ ἀστείρευτη πηγὴ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

Ἡ συνάντηση τῆς Σαμαρείτιδας μὲ τὸν Χριστὸ φέρνει καὶ τὴν προοδευτικὴ γνωριμία μαζί Του. Καὶ αὐτὴ ἡ εἰλικρινὴς γνωριμία ὀδηγεῖ ἀπὸ ἀποκάλυψη σὲ ἀποκάλυψη. Ὁ Θεὸς φανερῶνει στὴ δεκτικὴ ψυχὴ της τὴς αἰώνιες ἀλήθειές Του. Στὴν ἀρχὴ τὸν ὀνομάζει ἀπλῶς Ἰουδαῖο. Ὑστερα τὸν συγκρίνει μὲ τὸν γενάρχη Ἰακώβ: **«Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ;»** Ὅταν τῆς ἀποκαλύπτει τὴ ζωὴ της τὸν ὀνομάζει προφήτη. Καὶ δὲν εἶναι προφήτης

γιατὶ τῆς ἀποκαλύπτει μόνο τὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς της. Συγχρόνως τῆς φανερῶνει πρωτοφανεῖς ἀλήθειες, τὸν αἰώνιο λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἀκριβῶς γιατί **«ὁ λαλῶν»** μαζί της εἶναι ὁ Μεσσίας, ἡ προσδοκία τοῦ λαοῦ. Γιὰ νὰ τὸν ὀνομάσει στὸ τέλος ὁ λαὸς τῶν Σαμαρειτῶν, Σωτήρα τοῦ κόσμου.

Ὅλες, λοιπόν, οἱ προκαταλήψεις καὶ οἱ ἐπιφυλάξεις πέφτουν, ὅταν προχωρήσει κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀπλὴ γνώση στὴ στενὴ γνωριμία τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ αὐτὴ ἡ γνωριμία προϋποθέτει μιὰ φιλικὴ συνάντηση εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. Μὲ ἀπλότητα καὶ καθαρότητα ψυχῆς. Δὲν ἔχει τόση σημασία ἂν ἡ ψυχὴ στενάζει κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας. Τότε καὶ περισσότερο τότε ἔχει ἀνάγκη τῆς γνωριμίας αὐτῆς. Τὴν Σαμαρείτιδα δὲν τὴν ἐμπόδισε ἡ ζωὴ της ἢ ἀμαρτωλὴ. Ἰσα-ἴσα βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ τὴν ἀπαρνηθεῖ κοντὰ στὸν Λυτρωτὴ.

Ἐκεῖνο ποὺ ἐμποδίζει τὴ συνάντηση καὶ τὴ γνωριμία μὲ τὸν Χριστὸ εἶναι ἡ ἐγωπάθεια. Ὁ ἐγωισμὸς δὲν ἀναγνωρίζει ἄλλη αὐθεντία ἀπὸ τὴ δική του. Ὅταν ἐλέγχεται δὲν δέχεται τὸν ἔλεγχο ταπεινά, ὅπως ἡ Σαμαρείτιδα. Ὁχυρῶνεται πίσω ἀπὸ τὴν ψευδαυτάρκειά του καὶ γίνεται ἀδιάβροχος στὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ, ὅπως οἱ Φαρισαῖοι. Εἶχαν τὴ γνώση, ὅχι ὅμως καὶ τὴν ἐπίγνωση, τὴν ἐγκάρδια γνωριμία τοῦ φίλου; Ἐμεῖς;

ZQH Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν. Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZQH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZQH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.
Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

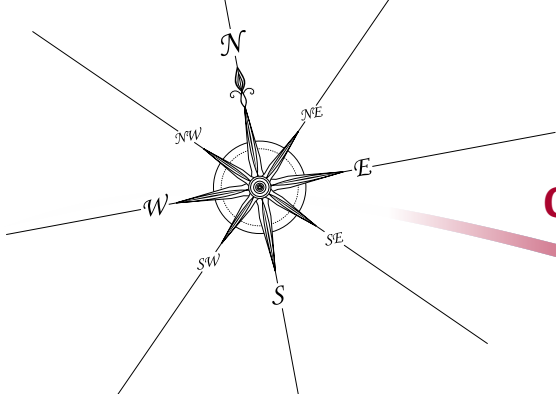
Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.
Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.
Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ ἐξ γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:
Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὴς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΔΕΡΚΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (1750 - 1821)

6

Μιά όμως και μιλάμε για τους συνεργάτες του Γρηγορίου Δέρκων, θα πρέπει να σταματήσουμε και σ' έναν άλλο συνώνυμό του αγωνιστή που ήλθε στα τέλη του 1817 στην Κωνσταντινούπολη.

Πρόκειται για τον Γρηγόριο Δικαίο ή Παπαφλέσσα, όπως έγινε αργότερα γνωστός. Κι αυτός, όπως και πολλοί συμπατριώτες του, από τις πρώτες μέρες γνωρίστηκε με τον μεγάλο προστάτη του Μωριά. Η επαφή των δύο Γρηγορίων εξελίχθηκε σε θερμή συνεργασία για την ανάσταση του Γένους. Κερπός της συνεργασίας αυτής ήταν και η απόφαση να πάει ο Παπαφλέσσας στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες για να ενισχύσει τις προσπάθειες της Φιλικής Έταιρείας.

Έτσι και έγινε. Ο Δικαίος γύρισε τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και τόνωσε τον αγώνα. Έπεσε στη δυσμένεια του Ήγεμόνα. Φυλακίσθηκε και κινδύνευσε να χάσει τη ζωή του. Σώθηκε όμως χάρη στο όνομα του Δέρκων. Σε λίγο γύρισε πάλι στην Πόλη.

Λίγες μέρες μετά την επιστροφή του στην Κωνσταντινούπολη ένας Τούρκος υπηρέτης του προδίδει τον Παπαφλέσσα στον διευθυντή της Αστυνομίας. Εκείνος δίνει εντολή να συλλάβουν άμέσως τον Παπαφλέσσα και τον υποβάλλει σε πολύωρη ανάκριση. Ο Δικαίος προσπαθεί να μην του ξεφύγει ούτε λέξη για τον μυστικό οργανισμό και τις παράνομες συγκεντρώσεις της Φιλικής Έταιρείας, για τις οποίες είχε ήδη πει πολλά ο υπηρέτης του.

Αλλ' ενώ ο Παπαφλέσσας έρριχνε στάχτη στα μάτια του Τούρκου αστυνομικού, ένας άλλος τραγικός κίνδυνος απειλούσε την Έταιρεία. Ένοπλοι στρατιώτες έψαχναν το σπίτι του φλογερού κληρικού, μαζεύοντας καθετί, που θα μπορούσε να επιβαρύνει τη θέση του. Και είχε πολλά μυστικά έγγραφα της Φιλικής ο Δικαίος, που αν έπεφταν στα χέρια του Τούρκου αστυνομικού, το πάν θα χανόταν.

Ευτυχώς όμως δεν έπεσαν στα χέρια του. Τά έσωσε ο Μητροπολίτης Δέρκων! Πριν φτάσουν οι άνθρωποι της τουρκικής αστυνομίας στο σπίτι του Δικαίου, ο άγρυπνος Ίεράρχης είχε προλάβει αυτός και ξεσήκωσε όλα τα χαρτιά και τις σφραγίδες της Φιλικής.

Έτσι ο Μητροπολίτης Γρηγόριος έσωσε την Έταιρεία και ποιος ξέρει πόσους Φιλικούς, που θα πλήρωναν με το κεφάλι τους την αγάπη στη σκλαβωμένη τους Πατρίδα. Η πράξη αυτή του Γρηγορίου μας θυμίζει τον ωραίο χαρακτηρισμό, που δίνει ένας αρχαίος στον άνδρειο: «*Συνειών*

άνδρων έστι, πριν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ προνοῆσαι μὴ γένηται, άνδρείων δέ, γενόμενα εὖ θέσθαι». Γνώρισμα, δηλαδή, των συνετών ανθρώπων είναι, πριν γίνει κάτι δυσάρεστο, να φροντίσουν ώστε να μη γίνει. Γνώρισμα δέ των άνδρείων είναι και όταν άκόμα συμβεί κάτι να τὸ τακτοποιούν...

Αλλά δεν άρκείται ως εδώ ο Γρηγόριος. Προσπαθεί να σώσει και τον ίδιο τον Παπαφλέσσα από τὰ νύχια του κατακτητή, προσφέροντας έφτακόσια γρόσια σε βαθμοφόρους και κατώτερα όργανα για να τον αφήσουν έλευθερο. Και πράγματι με τὰ πολλά οί Τούρκοι τον έλευθερώνουν. Έτσι ο Δέρκων πρόσφερε μιá άκόμη μεγάλη υπηρεσία στον κατοπινό αγώνα του Μωριά!...

Τὸν Σεπτέμβριο -βρισκόμαστε άκόμα στο 1820- φθάνει στην Κωνσταντινούπολη ή μεγάλη χαρμόσυνη είδηση, ότι ο Άλέξανδρος Ύψηλάντης ανέλαβε την άρχηγία του αγώνα επί κεφαλῆς της Φιλικής Έταιρείας. Πράγματι, ο πρίγκιπας δέχθηκε την πρόταση που του έκανε ο Έμμανουήλ Ξάνθος, αφού προηγουμένως έγιναν δεκτοί οί όροι που είχε θέσει ως προϋποθέσεις.

Ο ένθουσιασμός των Φιλικών άνάβει. Ο Παπαφλέσσας φεύγει άμέσως για τὸ Ίσμαήλι, που ήταν τὸ στρατηγείο του Ύψηλάντη, και από εκεί κατεβαίνει στην Πελοπόννησο, όπου θα δράσει και θα πεθάνει για την Έλευθερία της Πατρίδος.

Τὴν ίδια εποχή ο Γρηγόριος Δέρκων συνεχίζει την προπαρασκευῆ της μεγάλης στιγμῆς στην καρδιά του Έλληνισμού, καθοδηγώντας τον μηχανισμό της Φιλικής και έμψυχώνοντας Φαναριώτες και προεστούς. Λίγα χρόνια πριν, ή ανάσταση του Γένους ήταν ή πρώτη του έλπίδα. Ήταν ή πίστη του. Πίστευε ότι πολὺ γρήγορα θα φωτισθεῖ ξανά ή Άνατολή με τὸ λαμπρὸ φῶς του έλληνοχριστιανικού πολιτισμού και γι' αυτό επαναλάμβανε συχνά στους προκρίτους και στον Παπαφλέσσα, όπως μᾶς πληροφορεῖ ο Φωτάκος, τὰ λόγια αυτά:

-Γρήγορα θα ρουφήξουμε τὸ άγιο ποτήριο στο ιερὸ της Άγίας Σοφίας και, αν δεν προφθάσουμε, θα γίνουμε μάρτυρες του Χριστού και της έλευθερίας.

Και πράγματι. Οί δύο Γρηγόριοι, ο άτρόμπτος Δέρκων και ο φλογερός Παπαφλέσσας δεν ξανα-συναντήθηκαν πια στον κόσμο αυτό. Ήπιαν και οί δύο τὸ ποτήρι του μαρτυρίου για τὸν Χριστό και την πολυπόθητη έλευθερία της γλυκιᾶς τους Πατρίδος!

(Συνεχίζεται)

«ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ καιρό οί λεγόμενες «νέες μορφές οικογενείας» (έλεύθερες συμβιώσεις, γάμοι όμοφυλοφίλων κ.ά.) ζητούν καθιέρωση, άμφισβητώντας μάλιστα τη σημασία και ιερότητα του γάμου και της οικογενείας. Δυστυχώς ή άμφισβήτηση αυτή έχει άρχισει από καιρό. Και τó χειρότερο είναι ότi πολλοί δέν θέλουν νά άντιληφθούν, πώς οί ιεροί θεσμοί δέν άμφισβητούνται άτιμωρητί. Ό γάμος ή είναι μυστήριο μέγα ή δέν είναι τίποτα. Η οικογένεια δέν είναι έφήμερη συγκατοίκηση. Νυμφαγωγός δέν είναι ό δήμαρχος ή ό ληξίαρχος. Είναι ό ίδιος ό Χριστός. Έτσι ό φυσικός δεσμός του άνδρα και της γυναίκας έξυψώνεται και έξαγιαζεται. Παίρνει τη μορφή της ένωσης του Χριστού με την Έκκλησία. **«Τό μυστήριο τουτο μέγα έστιν, έγώ δέ λέγω εις Χριστόν και εις την Έκκλησίαν»** (Εφεσ. ε' 32). Έπομένως, άν άφαιρεθεί ή θεϊκή σύσταση και ήθική συνάφεια, άς μñν άυταπατόμαστε, δέν έχουμε γάμο ούτε οικογένεια. Τί έχουμε; *«Ένωση σαρκική μόνο, πού δέν έξαγιαζει ό ήθικός σκοπός και ή πορφύρα του μυστηρίου, είναι άνάξια του λογικού άνθρώπου και χαρακτηρίζεται ως παρεκτροπή»*. Τέτοιες ένώσεις με «διοικητική» άπλως «άναγνώριση», τόσο ή ύγιής κοινωνική συνείδηση όσο και ή έκκλησιαστική, τίς είδαν άνέκαθεν ως μοικεία και παλλακεία. Και άς μñ λησμονούμε, πώς ή οικογένεια είναι τó ζωτανό κύτταρο του Έθνους.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΣΠΙΔΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

ΕΝΘΑΡΡΥΝΤΙΚΟ είναι τó γεγονός, ότi τó θέμα της οικογενείας άπασχόλησε πρόσφατα συνέδριο, πού διοργάνωσαν τó Κέντρο Μέριμνας Οικογενείας και Παιδιού (ΚΜΟΠ) και ή Συνομοσπονδία Οικογενειακών Όργανώσεων της Εύρώπης (COFACE) («Καθημερινή» 30.4.2014). Ένδεικτικά άποσπάσματα άποδίδουν τη σπουδαιότητα του θέματος από τούς συνέδρους: «Οί ισχυροί οικογενειακοί δεσμοί άσπίδα στην κρίση». *«Χωρίς τόν θεσμό της οικογένειας ή οικονομική ύφεση θα είχε έπηρεάσει πολú περισσότερο τούς πολίτες»*. *«Με τόσο ύψηλά ποσοστά άνεργίας και άνθρώπους νά ζούñ κάτω από τó όριο της φτώχειας, ή οικογένεια ήταν τó μόνο δίχτυ άσφαλείας πού προφύλασε από την άπελπισία»*. *«Η έλληνική οικογένεια έχει άπορροφήσει τούς χειρότερους κραδασμούς της κρίσης»*. Ένας βασικός λόγος πού ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού δέν έχει φτιάσει σέ άπόγνωση, παρά την βαθιά οικονομική κρίση, είναι οί ισχυροί οικογενειακοί δεσμοί. *Με την άνεργία νά κυμαίνεται στο 28 - 30%, εάν δέν υπήρχε ό θεσμός της οικογενείας, θα ήμασταν σέ πολú χειρότερη κατάσταση»*.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΑΙΔΙΣΜΟΥ

ΑΥΤΟΝΟΗΤΕΣ άλήθειες. Και όμως κυβερνήσεις και πολιτικοί, χωρίς συναίσθηση της εύθύνης τους, ύπονομεύουν τόν ιερό θεσμό του γάμου και της οικογενείας. Τά γεγονότα τó μαρτυρούν: *«Πέρασε ό γάμος των όμοφυλόφιλων από τη γαλλική Γερουσία με 179 ψήφους υπέρ και 158 κατά. Σημειώτέον ότi και ό δήμαρχος του Παρισιού, μέλος του Σοσιαλιστικού Κόμματος, είναι και αυτός όμοφυλόφιλος»*.

Δεύτερο γεγονός: Δες και έλυσε όλα τά προβλήματα πού άπασχολούñ και συγκλονίζουν τόν πλανήτη μας τόν άπασχόλησε τó θέμα της ντροπής, **«τά πάθη της άτιμίας»** (Ρωμ. α' 26). Νά ή δήλωσή του: *«Ιστορική, αλλά και ύψηλού πολιτικού ρίσκου θεωρείται ή ξεκάθαρη τοποθέτηση του προέδρου των Ένωμένων Πολιτειών Μπάρακ Όμπάμα υπέρ του γάμου μεταξú όμοφυλόφιλων»*. Έχει σημασία για μένα νά έπιβεβαιώσω δημόσια ότi πιστεύω πώς τά ζευγάρια του ίδιου φύλου πρέπει νά έχουν δικαίωμα στον έγγαμο βίο». Αύτά δήλωσε ό πρόεδρος Όμπάμα κατά τη διάρκεια συνέντευξης στο άμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο ABC. Νά σχολιάσουμε μιá τέτοια δήλωση ύπονομευτική του θεσμού της οικογενείας; Θα έπρεπε τουλάχιστον αυτοί πού θέλουν νά διαχειρίζονται τίς τύχες του κόσμου, νά μάθουν πρώτα νά σέβονται τούς κοινωνικούς θεσμούς και τίς ήθικές άξίες. Νά καταλαβαίνουν, πώς πάνω στην κινούμενη άμμο του κιναιδισμού δέν θεμελιώνονται, δέν ζούñ οικογένειες με άξιοπρέπεια και άυτοσεβασμό.

Νά έλθουμε στους δικούς μας; Φαίνεται πώς δέν θέλουν νά ύστερούν στον όλισθηρό κατήφορο της ντροπής. Πρόσφατα ό ΣΥΡΙΖΑ δεσμεύτηκε, ότi *«ώς κυβέρνηση θα θεσμοθετήσει πολιτικό γάμο για τούς όμοφυλόφιλους»*. Παρόμοιες θέσεις διατυπώνουν από ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ και έφτασαν, χωρίς αιδώ, νά ύποστηρίζουν και την υιοθέτηση παιδιών από τούς όμοφυλόφιλους.

ΚΑΙ ΛΙΓΟ ΦΙΛΟΤΙΜΟ

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, αυτός ό τόπος καμάρων για τη λεβεντιά του. Υπήρχε φιλότιμο. Είχε σωστούς άνθρώπους πού τιμούσαν την Πατρίδα μας με τόν ήρωισμό τους, την άξιοπρέπεια τους. Και τώρα; Δέν βρίσκονται μέσα στα Κοινοβούλια λίγοι γενναίοι νά φωνάξουν: Πού πάμε; Ντροπή, κύριοι (!). Ό κιναιδισμός δέν είναι «σεξουαλικός προσανατολισμός». Είναι διασυρμός, ξεπεσμός, κοινωνική άνατροπή, ύπονόμευση του ιερού θεσμού του γάμου και της οικογενείας. Τινάζει στον άέρα κάθε πολιτιστική άξία. Θα καταντήσουμε Σόδομα και Γόμορα; Δέν άντιλαμβάνεσθε, πώς όταν ή οικογένεια ύπονομεύεται, συγχρόνως καταρρέει και ή κοινωνία;

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Τηλετοχότος 189
114 72 ΑΘΗΝΑ